VII. évfolyam. Celldömölk, 1918. évben 20. szám.

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Megjelen minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2korona.
Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Celldömölkön.
Ide intézendők a szellemi részt illető közlemények, hirdetések és mindennemű pénzilletékek.

Az árdrágitók ellen.

Berlinből jelentették a napokban a napilapok, hogy a szövetségi tanács egyik legutóbbi ülésén elhatározta egy ujabb rendelet kiadását, amely által a legmagasabb árak megszabására és az árfelhajtásokra vonatkozó rendelet büntető intézkedéseit olyképen módositják, hogy a legmagasabb árak áthágását és az árfelhajtásokat hatásosabban lehet majd megakadályozni. Különösen a pénzbüntetéseket oly módon fogják meghatározni, hogy az elért nyereség duplájáját fogják kitenni.

Ezt a berlini intézkedést jó lenne az összes magyar városoknak megszivlelniök. Az árdrágitók ellen minden város, minden megye, sőt maga a belügyminiszter is adott ki rendeletet, és ugy látjuk, ezek a rendeletek még mindig keveset segitettek a bajon. Keveset segitettek, mert az árdrágitás a mai napig is megmaradt, még ma is vannak, akik üzérkednek a nehéz helyzettel, akik ebből különleges hasznot huznak.

De ez — bármily ellenszénves — természetes is. Hiszen azok, akik elég lelkiismeretlenek a lakosságnak ezt a szerencsétlen háborus helyzetét kihasználni, nem fognak megijedni azoktól a büntetésektől, amelyek ma az árdrágitásra meg vannak állapitva. A hiba ugyanis az árdrágitók esetében az, hogy a büntetés meg van állapitva bizonyos határig menő kerek összegben. Mert a kisebb kereskedőket, mondjuk, megbüntetik árdrágitásért ötven koronára, akkor amikor az árfelhajtás folytán a nyeresége több száz korona, a nagyobb kereskedőket, — tegyük fel megbüntetik — ötszáz koronára akkor, amikor az árfelhajtás révén több ezer korona nyereséget értek el. Minden kereskedő, pláne ha árdrágitásra vetemedik már hajlandó négy-ötszáz százalékra dolgozni. Ezek a pénzbüntetések tehát nem érik el azt a célt, amit velök a hatóságok el akartak érni.

A tapasztalat és alapos németek azonban már fején találták a szöget. Olyan büntetést kell az árdrágitókra mérni, amit egyszerre megéreznek, amely a husukba vág. A szegény polgár ember hatosából szivesen ad minden árdrágitó egy-két krajcárt, a hatóságoknak büntetéspénz cimén, de ha minden hatos után két hatost kellene büntetésként fizetni, vagy legalább is, ha ezeket az árdrágitókat ilyen büntetés és ilyen nagy veszteség fenyegetné, bizonyosan olcsóbban jutnánk mindenhez.

Tanuljunk a németektől, mert tanulhatunk tőlük mindenben. Az árdrágitók veszedelmesebbek, mint az ellenség kémjei, mert azok csak egyes momentumokban lehetnek ellenségeink javára, de az árdrágitók valósággal itthoni ellenségeink, akiket a saját pénzünkkel, a saját vérünkkel hizlalunk.

A kiéheztetési háboru — a legdurvább és népjogellenesebb eszköz — a leghatásosabb fegyver ellenfeleink kezében, ha el tudnak érni vele eredményt. Eredményt pedig akkor érhetnek el vele, ha élelmiszer-elrejtők és árfelhajtók járulnak hozzá az ő külső ostromukhoz belülről is.

Ha már az erkölcsi jóérzés, a lelkiismeret és a becsületérzés, a felebaráti szeretet kihalt ezeknek az árdrágitóknak a lelkéből, akkor legalább hatóságaink törődjenek ezzel a dologgal, ezekkel a visszaélésekkel és pedig törődjenek ugy, hogy ne csak munkát adjon nekik, hanem hogy munkájuknak praktikus eredménye legyen.

Vegyük át a németek fent idézett intézkedését és meg fogjuk látni, hogy egyszerre minden lesz és pedig minden a mai áraknál olcsóbban, bőven és árfelhajtás nélkül.

Katonavers.

Estefelé szürkülödik,
A rajvonal csendesedik,
Itt-ott egy puska durranás,
Bakavicc ez, mi lenne más?
A járőr is készülődik
Kézibombával szerelik,
Hogy ha jön a muszka kóbor
Nyakon dobják ők még jókor . . .
Putilovkaig elérnek,
Hason csuszva tovább mennek;
Egy eltévedt puska golyó
Furódik egyik mellébe,
Szive kellős közepébe.
Bajtársa letérdei melléje,
Emeli szemét az égre,
Még egy kis erőt nyer ő arra,
Hogy bajtársát igy szólitsa:
Kedves bajtárs, hogy ha lehet,
Ird meg a feleségemnek
Haza most már nem mehetek,
A hazámért kiszenvedek;
Eddig éltem családomért,
Most meghalok a hazámért.
Utolsó sóhaja most már:
»A családom ! Édes anyám !«
leta a rajvonalban

Karát István.

A gyermekvédelem.

A háboru előidézte rettenetes emberveszteségek, amelyek a hadviselő államok mindenikének élőanyagából olyan hatalmas százalékot döntöttek sorba, fokozottabb mértékben teszik kötelességünkké a még most sarjadzó emberpalánták gondos nevelését, a gyermek megóvását azoktól a testi és erkölcsi kórságoktól, amelyek az életbe, a levegőbe, a társadalmi viszonyokba, a gazdasági szervezetek rendszerébe szinte bele ivódtak és könnyen megrohanják a gyenge ellentálló képességü és minden befolyásra könnyen hajló fiatal lelkeket. A legfontosabb társadalmi kötelesség a nemzedéknek nemesitése és szeretetteljes átkarolása azoknak a mostoha sorsban levő kisdedeknek, akiknek a családi ház részint a szülők szegénysége, elnyomorodottsága, részint pedig erkölcsi megbizhatatlansága miatt nem nyujt elegendő oltalmat és nem ad biztositékot arra, hogy a családi környezetben tovább maradva a jelenleg minden munkáskézre rászorult haza becsületes és hasznos polgáraivá fejlődhessenek. Ezeknek a feladatoknak és óvintézkedéseknek szolgálatában álló szervezetek alkotják a gyermekvédelmet, amely büszkén mondhatjuk, hazánkban elsőrendü intézményeket kreált és concurál az összes európai patronázs szervezetekkel.

A gyermekvédelmi intézmények természetesen sok irányuak, átkarolják azokat az elhagyott kisdedeket, akiket a szülők büne és a származás illegalitása az utcára dobott és lelencházba elhelyezve mentetnek meg a megsemmisüléstől; ott vannak az árvaházak, ahova a szülőiket vesztett támasz nélküli gyermekeket teszi a társadalmi humanizmus. De különösen fontosak azok a teljesen modern kulturális és erkölcsi eszmék megvalósulását jelentő fiatalkoruakra felügyelő hatóságok, amelyeknek az a céljuk és rendeltetésük, hogy figyelemmel kisérjék azoknak a gyermekeknek erkölcsi és fizikai fejlődését, akik a szülői vagy más családi környezetben élnek, de az őket gondozó és szülői hatalmat gyakorló egyének nem nyujthatnak számukra megfelelő és fejlődésükre kedvező hatásu oltalmat.

A fiatalkoruaknak felügyelő hatóságai a leggondosabban kisérik figyelemmel azokat a büneseteket, amelyekben akár tettesként, akár sértettként

tizennyolcadik életévüket még be nem töltött kiskorunk szerepelnek és ha arra a meggyőződésre jutnak, hogy a fiatalkoruak az eddigi környezetben maradva a züllés utjára bukunk, úgy a rendelkezésükre álló anyagi, erkölcsi és társadalmi erőkkel ragadják ki a gyermeket a romboló körből és viszik gyermekmenhelyekbe vagy ha a szigorubb fegyelmi intézkedésekre van szükség a javitó nevelés intézetekbe.

A felügyelő hatóság tagjait részben már kinevezte, részben ezután nevezi ki az igazságügyminiszter, akik ezzel a megtisztelő kinevezéssel jogot és felhatalmazást nyertek arra, hogy betekinthessenek a kis existenciák életébe és ahol azt látják, hogy a fiatal serdületlen gyermek számára nem nyujt védelmet az apai ház, hozzá foghassanak a mentés müvéhez. Hogy ennek a munkának sikere lehessen, ahhoz természetesen nem elegendő, hogy a most emlitett tiszteletre méltó felügyelő hatósági tagok letett esküjükhöz hiven pártfogói teendőiket ellássák, mert hiszen ők maguknak nem áll módjában kinyomozni mindazokat az eseteket, mikor a gyermek érdekében közbe kell lépni a társadalomnak, ahol az erkölcsi rothadásnak és a testi elsenyvedésnek van a gyermek kitéve, hanem minden hazafiasan és nemesen érző polgárnak támogatni kell ezen munkásságot. Vagyis ha valaki tudomást szerez arról, hogy akár a szülők végtelen nyomora, akár a szülők erkölcsi megtévelyedettsége, iszákossága, erőszakos durva magatartása miatt a gyermek a szülői környezetben a züllés veszélyének van kitéve, vagy ha gyermekeken tapasztalnak olyan tüneteket, amelyek arra mutatnak, hogy ezt a gyermeket a testi és erkölcsi hanyatlás veszélye fenyegeti, forduljanak bizalommal szóval vagy irasban a kinevezett, vagy kinevezendő fiatalkoruakat védő urak vagy hölgyek valamelyikéhez, akik ezen utmutatást nemcsak köszönettel fogadják, hanem megteszik a lépéseket is avégből, hogy a gyermek megmenthető legyen. Ha látják, hogy egy gyermek külseje oly mértékben elhanyagolt, ruhája rongyos és piszkos, hogy testén fekélyek, sebek láthatók, ne haladjanak el közönbösséggel vagy pláne undorral mellette, hanem érdeklődjenek, hogy mi okozta a külső testi elhanyagoltságot és egy kis fáradságot és időt forditva reá, szerezzenek meggyőződést arról a családi életről, arról a környezetről, amely ilyen állapotban engedi utcára lépni a gyermeket. A büntető perrendtartás minden ember kötelességévé teszi, hogy a tudomására jutott bünczselekményeket a hatóságoknak feljelentse; a társadalmi erkölcsnek, az ember szeretetnek és a testvériségnek törvénye pedig azt kivánja minden felnőtt embertől, hogy a jövő kertje számára erőteljes, tiszta, testileg és lelkileg ép, nemes fákat neveljen és a fajnemesités szent müvét képességével és erejével támogassa.

A gyermek, aki most éli fejlődési korát, lesz ennek a mai háboru rémes vérpazarlásától megcsappant erejü hazának a megváltója, neki kell pótolni a jeltelen sirokban pihenő martirokat és ezeknek a nagy feladatoknak a megvalósitására csak akkor lesz képes, ha mi, az öregebbek, akik számára az élet uj perspektivákat már nem igér, a legteljesebb szeretettel, megértéssel, gyöngédséggel, de ha kell, szigorral megoltalmazzuk azoktól a veszedelmektől, amit környezete inségessége, romlottsága zudit reájuk.

Nekünk nem szabad fatalista lemondással jelenteni ki, ha egy gyermek bünczselekményt követ el, hogy degenerált, hogy terhelt, hogy a fajtájának romlottsága ivódott az idegzetébe, mert a terheltséget, a megrögzöttséget is legyőzheti a nevelésnek az átkaroló javitó oltalomnak a züllött környezettől tiszta, erkölcsös világba való áthelyezésnek ereje. Ezt a mentő hivatást teljesitik a gyermekvédelmi intézmények, amelyek nagy tőkével hatalmas hozzáértő hivatalnoki és nevelői szervezettel rendelkezve, megtalálják azokat a módokat, amivel az elbukáshoz közel álló fiatalkorut megmenthetik a magyar jövendő számára. A fiatalkoruak felügyelő hatósága, mint a gyermekvédelem egyik intéző közege nevében felkérünk minden komoly gondolkozásu polgárt, hogy ha hivatalos munkássága során, vagy azon kivül is olyan portákra bukkan, amelyeknek tüzhelyénél nem találja meg a gyermek azt a meleget, azt az oltalmat, amely becsületes emberré fejlődéséhez szükséges, ahol olyan bünöket, anyagi és erkölcsi korhadást lát, amely már kikezdte vagy rövidesen kikezdi mételyességével a gyermek lágy lelkét és vézna testét, akkor álljon meg a ház előtt, tekintsen oda be, jegyezze fel, amit látott és hivja fel reájuk a fiatalkoruakat védők figyelmét. Ha ezt mindenki megcselekszi, akkor nem kap ugyan érte nagy kitüntetést, pénzbeli jutalmat, hanem egy nemes hazafias és emberséges cselekedet öntudata sugározandja be a lelkét, az az érzés, amely a tiszta életü jámbor és hivő ember szivét tölti be ünnepek óráján, mikor imakönyvvel a kezében dicséri az Urat.

Mert a gyermek, Isten után való szentségünk, ő érte élünk, az ő számára kell épitenünk egy a mi sorsunknál szebb élet-utat és törekednünk arra, hogy nálunk jobbak, erősebbek és boldogabbak legyenek.

H. B.

Szegény, szegény fiu.

Elhagyott szobácska
Sötét kis zugában . . .
Ott fekszik sápadtan . . .
Betegen . . . bágyadtan
A szegény fiu.

Élete virágán . . .
Hervadtan . . . lankadtan . . .
Fájdalmas mosollyal . . .
Szomoru sóhajjal . . .
. . . a szegény fiu.

Sötét szobájából
Hiányzik a napfény
A derü . . . a kacaj . . .
Csak könnyek csillognak,
Csak szivek dobognak!
Ott setteng árnyéka
. . . a megváltó halálnak.

Beesett orcáin
Lázrózsák égnek.
Zihálo melléből
Száll . . . száll az élet.

* * *

Elhagyott szobácska sötét kis zugából
Halk zokogás hallszik.
Egy megtört anyának legifjabb gyermekét
Épen most temetik.

Fekete koporsó ... szomoru gyászmenet...
És megy . . . megy . . . utjára, . . .
A szegény gyerek.

S . . . né Mariska.

HIREK.

Személyi hir. Hajdu Tibor dr. pannonhalmi főapát az elmult szerdán Kőszegről Czelldömölkre érkezett a Sz. Benedek-rend helybeli székházának látogatására s másnap délután tovább utazott Pápára.

Előléptetett katonaorvos. A király a tartalékban Salzberger Ernő czelldömölki gyakorlóorvost, jelenleg 18. népfelkelő gyalogezredbeli segédorvost ugyanazon honvédgyalogezredben főorvossá nevezte ki.

A kir. járásbiróság köréből. Az igazságügyi miniszter dr. Koltay Bertalan helybeli kir. aljárásbirót jelenlegi állomása meghagyása mellett járásbiróvá nevezte ki. — Ugyancsak kinevezte az igazságügyminiszter Rosenheim Jenő czelldömölki kir. járásbirósági irnokot irodatisztté.

Évzáró vizsgálatok. A háborus viszonyokra való tekintettel a vall.- és közokt. miniszter elrendelte, hogy a *polgári- és kereskedelmi iskolákban, továbbá a tanitóképzőkben* a folyó tanévi évzárovizsgálatok junius hó 3-án megtartassanak. — Ugyancsak elrendeltetett, hogy az összes elemi iskolákban is junius 1 én az évzáró vizsgálatok megtartassanak.

Előléptetés a népfelkelésnél. Őfelsége Boda Géza és Mayer Nándor 18. honvédgyalogezredbeli népfelkelő hadnagyokat népfelkelő főhadnagyokká léptette elő.

Védelmet a madaraknak! Most, midőn erdő-berek ismét hangos a madarak kedves dalától, midőn a lombok árnyékában fészket rak a csalogány, az eresz alatt házat épit a villásfarku fecskemadár: időszerünek tartjuk a hatóságok és a nagyközönség figyelmét a madarak védelmére felhivni. Ne engedjük meg, hogy egyetlenegy madárfészek is elpusztuljon a fészekrabló gyermekek szivtelenségéből. Hirdesse ki a hatóság ama rendeleteket, melyek a madarak védelme érdekében készültek és kérlelhetetlenül büntessen ott, ahol szándékos madárpusztitást tapasztal. Most, hogy az iskolák korábban bezárulnak, a szülőkre, gazdákra, gondviselőkre hárul az iskola szerepe is. Azért kérve kérjük az illetőket, hogy azt a sok szép munkát, mit a madarak védelme érdekében az iskola kifejt, folytassák tovább! A madarak védelme közgazdasági érdek.

Jégkár biztositásokat a legelőnyösebb feltételek mellett felvesz, **osztálysorsjegyeket** elad: Kemenesaljai Közgazdasági Hitelbank Czelldömölkön.

Házasság. Varghą György pápai m. kir. dohányjövedéki tiszt május 6-án eljegyezte Szabó Imre máv. vonatvezető egyetlen, bájos leányát, Iduskát.

Ha lecsap a gránát. A mostani háboru folyamán gyakran tapasztalták az orvosok, hogy a gránátlövés röntönös halált okozott olyan esetekben is, amikor a testen a külső sérülés legcsekélyebb nyoma sem látszott. Minthogy igen sok esetben még annak a lehetősége sem volt meg, hogy a katonát a légnyomás sujtotta oly erővel a földhöz, hogy belső sérülés következtében állott be a halál; eleinte azt hitték, hogy a halált ilyen esetekben nagyfoku idegsokk okozza. Csak most sikerült ennek a sajátságos jelenségnek a nyitjára jönni! Rájöttek ugyanis, hogy a halált ezekben az esetekben a légnyomás hirtelen, minden átmenet nélkül való változása idézi elő. Ezt a jelenséget egyébiránt már korábban, olyan munkásoknál is észlelték, akik nagy légnyomás alatt tárnákban vagy viz alatti caissonokban dolgoznak. Amikor az ilyen munkás a nagy légnyomás hatásköréből a szabad levegőre jut, a vére megtelik léghólyagocskákkal, mint mikor a pezsgőspalack vagy szénsavtartalmu viz palackjának a dugóját kihuzzák; ha pedig ezek a léghólyagocskák olyan nagyok és oly nagyszámuak, hogy a vérkeringést is megakaszthatják: beáll a hirtelen halál. A harctéren a légnyomásnak ezt a hirtelen változását a lövedék explóziója okozta léghullám idézi elő, amely jelenség — a léghullám bekövetkezése és megszünése — sokszor egy pillanat müve, ugy, hogy az, aki hirtelen légnyomás-változás hatáskörébe kerül, azon a helyen, ahol éri, nyomban meghal. A párisi »La Nature« cimü folyóirat érdekes megfigyeléseket közöl erre a jelenségre vonatkozóan. Egy aneroidbarometer, amely a német lövedékek hatásköréhez közel volt elhelyezve, a légnyomásváltozás okozta jelenségnek minden fázisát hiven regisztrálta. E szerint a légnyomásváltozás oly nagymérvü volt, mintha csak a barometert a völgyből hirtelen a Mont Blanc csucsára varázsolták volna. Ha tehát a gránát robbanása okozta légnyomáshullám valakit ér: akkor a vérben levő levegő és a szénsav mennyisége hirtelen megnövekszik, mikor pedig a nyomás megszünik, a gázok hólyagocskák alakjában válnak ki a vérből épugy, mint mikor a pezsgős vagy a szódavizespalack dugóját hirtelen kihuzzák. A palackból a gázhólyagocskák kicsapódnak, mig az emberi testben a véredényrendszerben összetorlódnak s a vérkeringést is megakasztják. Ám ez a folyamat csak akkor veszedelmes, hogyha a légnyomás hirtelen, átmenet nélkül következik be és épugy szünik meg. Tehát nem maga a légnyomás okozza a bajt, hanem az, hogy bekövetkezése és megszünése közt nincs átmenet. Hasonló eseteket gyakran észlelhetni alagutak épitésénél. A munkások sokszor száz láb mélységben, tehát körülbelül három légköri nyomás mellett, baj nélkül dolgozhatnak, csak arra kell ügyelniök, hogy a szabad levegőre lassan, fokozatosan jussanak ki, hogy a vérben fölhalmozódott légnemü testek apró hólyagocskák alakjában válhassanak ki.

A III. pótsorozás. Vas vármegyében az ujrasorozasok május hó 16-án kezdődnek és junius hó 24-én végződnek. A *czelldömölki* járásban a következő sorrend van megállapitva: *junius 5.* Jánosháza község és Jánosházavidéki körjegyzőség; *junius 6.* Alsóság, Magyargencs; *junius 7.* Kemenesmagasi, Vönöck, Boba; *junius 8.* Pápócz, Nagysimonyi, Kisköcsk; *junius 9.* Egyházaskesző, Ostffyasszonyfa; *junius 10.* Czelldömölk, Czelldömölkvidéke. A czelldömölki és sárvári járásokban a polgári elnök dr. Maróthy László lesz.

Eltünt katonák nyomozása. A cs. és kir. közös hadügyminiszterium, a magy. kir. honvédelmi miniszterium és a Magyar Vörös Kereszt Egylet hozzájárulásával és támogatásával a budapesti »Tudósító Iroda« mult év december óta »Katonanyomozó-Jegyzék« cimmel lapot ad ki, amely kizárólag az eltünt katonák felkutatását célozza s a kutatás sikerességének előmozditására sok keresett katona arcképét is közli. A lap — melynek élén gróf Batthyány Lajos és gróf Hadik-Barkóczy Endre főmegbizottak állanak — havonként kétszer jelenik meg legalább 15.000 példányban és az összes csapattesteknek a harctérre és a front mögött, az összes kórházaknak Magyarországon és Ausztriában, valamint a hadifogságból hazatért rokkant katonáknak hivatalból ingyen küldetik meg. A lap felelős szerkesztője B. Virágh Géza. A kutatások közlési feltételei megtudhatók a »Katonanyomozó-Jegyzék« szerkesztőségében és kiadóhivatalában (Budapest, IV., Váczi-utca 38. I. emelet.)

Vas vármegye tanitói közül 191 teljesit hadiszolgálatot, közülök 177 póttartalékos, 14 B oszt. népfelkelő. Szabadságolva van 95, eltünt, elesett, fogságba került 83. A mozgósitás óta katonai szolgálatot teljesitett 368 tanitó, katonai szolgálat alól felmentetett 90.

A vasut köréből. A czelldömölki vasutasok közül még a következők léptek elő: a 9. 4-ből 9. 5 be Vincze Lajos és Königheim Károly; a 32. 3-ból a 32. 4-be Szalay István II. o. hiv. szolga; a 33. 2-ből a 33. 3-ba Kismus János és Birkás Gyula; a 7. fiz. csoport I. fiz. fokozatába kalauzza Simon Ferenc vonatfékező; a 7. 2 ből a 7. 3 ba Csomai Sándor kalauz; a 7. 3-ból a 7. 4-be Nagy Elek és Szarka János kalauzok; a 9. 2-ből a 9. 3-ba Takács József kocsimester, Hidasi Mór távirász.

Népmüvészeti kiállitás és háziipari vásár! A Pápa városi Jótékony Nőegyesület 1916. évi május 14-től május 21-ig bezárólag Pápán, a Pápai Takarékpénztár disztermében, saját egyesületi céljaira, dr. Antal Géza orsz. képviselő, Mészáros Károly polgármester és Belák Lajos főszolgabiró pártfogásával — a háziipar népszerüsitése és Pápán meghonositása céljából »Népmüvészeti Kiállitást« Képtárlatot és Háziipari Vásárt rendez, amelynek megtekintésére a t. közönséget meghivja. A kiállitást dr. Antal Géza orsz. képviselő 1916. évi május hó 14-én délelőtt 11 órakor nyitja meg. A kiallitás a megnyitás időpontjától a bezárásig naponként d. e. 10—12 és d. u. 3—6 óra közt megtekinthető. Állandó belépőjegy 3 K. Látogató-jegy 1 K; május 14-én d. u., 16., 19. és 21-én (kedd, péntek, vasárnap) 50 fillér. A kiállitason tárgysorsjáték lesz.

A hasznos szárnyas vadak fészkének feldulása. A földmivelésügyi miniszterium felhivására a budapesti m. kir. államrendőrség által megtartott kutatások alkalmával megállapitották, hogy a székesfővárosban több előkelő étteremben bibic és más hasznos szárnyas vad tojásait mint különleges csemegéket étlapon tartják. Minthogy a hasznos szárnyasok fészkének feldulását s tojásaik kiszedését s forgalombahozatalát törvény, illetve ennek alapján kiadott kormányrendeletek kihágásnak minősitik s annak elkövetőit érzékeny büntetéssel sujtják, a kihágásban vétkes forgalombahozók ellen az eljárást meginditották. A földmivelésügyi miniszter ezen az uton is figyelmezteti az érdekelteket, hogy amugy is pusztuló szárnyasaink védelmét a legerélyesebb eszközökkel fogja folytatni s ezek fészkeinek feldulóit és tojásaiknak elorzóit, valamint az ezekkel visszaélésszerü kereskedelmet üzőket a törvény teljes szigorával fogja üldöztetni.

Az uj nyári időszámitás emléklapja. Az egész orszag nagy érdeklődéssel fogadta az uj nyári időszámitás történelmi emléklapját, amelynek teljes jövedelmét a Nemzet Háza (Auguszta-alap rokkant otthona) felépitésére forditják. Magánosok, hatóságok, egyesületek, kaszinók tömegesen váltják meg a megtakaritott óra értékeképpen.

Jótékonycélu magyar állam sorsjáték. Ő cs. és királyi Felségének legfelső elhatározása alapján a budapesti m. kir. lottójövedéki igazgatóság minden másfél évben jótékonycélu állami sorsjátékot rendez, melynek tiszta jövedelmét közhasznu és jótékony célokra forditják. A budapesti m. kir. lottójövedéki igazgatóság jelenleg a XXXII ik állami sorsjátékot rendezi 475.000 K készpénz nyereménnyel. A főnyeremény 200.000 K, és még 14884 nyeremény van 30.000, 20.000, 10.000, 5000, 1000, 500 stb. nyereményekkel. Az összes nyereményeket készpénzben fizetik ki. A sorsjegy roppant olcsósága és a sok kedvező nyerési esély folytán a köz javára müködő emberbaráti intézmények érdekében felhivjuk t. olvasóinkat a jelenleg rendezés alatt álló XXXII-ik jótékonycélu állami sorsjáték támogatására. A huzást visszavonhatlanul f. é. junius hó 15-én a lottójövedéki igazgatóság (Budapest, IX., Vámpalota) tartja meg. Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a m. kir. lottójövedéki igazgatóságtól (Budapest, IX., Vámpalota) portómentesen küldetnek, ezenkivül kaphatók a dohánytőzsdékben, bank és váltóüzletekben, posta-, vám- és adóhivatalokban és vasuti állomásokon. A m. kir. lottójövedéki igazgatóság kivánatra bárkinek dijtalanul és portómentesen küldi ezen sorsjáték részletes játéktervét. Egy sorsjegy ára 4 korona.

Papirhiány miatt. Egyes állami közhivatalban kezdenek az utóbbi időben $^1/_4$-ed ives papirlapon végezni a hivatalos intézkedések azon részét, hol az intézkedés terjedelme ezt megengedi. — A mi közhivatalainkat általában az aktagyártással szokták jellemezni, — s az ilyen okos takarékossággal egy-egy hivatal legalább is a felére lenne képes redukálni papirfogyasztását. Szükséges és kivánatos volna, hogy a papirral való legszigorubb takarékosságot rendelné el a kormány az összes hivatalokban, mert beállhat az az eset, hogy papir nem lesz.

Eladó sakálok és farkasok. A budapesti Állatkertben legutóbb három kis sakál látott napvilágot, melyeknek fölnevelését egy foxterrier-kutyára bizták, mert az anyasakál nem tudta eléggé táplálni őket. A kutya pedig hamarosan megszerette a sakálkölyköket, amelyeket nemsokára szintén a majomház előtti térségen lathat majd a közönség. Roppant nagy az érdeklődés az eladó sakálok iránt. Leginkább artisták veszik ezt az állatot, mig egy farkas-fiókát éppen most vett meg egy főhadnagy. A harctérre viszi és hullák fölkutatására fogja használni.

Adományok a sebesült katonák részére. A czelldömölki Vöröskereszt-kórház és vasuti üditő-állomás részére az utóbbi héten a következő adományok érkeztek: Gyömörey György (Inta) naponta 10 l. tej, Klein Vilmos egy zsák liszt, Deutsch Gyuláné 4 kg. dara, egy üveg ecet, 23 fej saláta, egy kosár sárgarépa, Csuha Lajosné vörösrépa, Stauffer Testvérek (Répczelak) 4 kg. sajt, dukai Takách Ferenc által talált 6 K, Szőgyény-Marich Ferencné 50 fej saláta és sóska, Klaffl Gyula naponta 6 üveg szódaviz, Göttmann Bódog 15 fej saláta és sóska.

Benkő sorsjegye Bankó! Ezt ne felejtse el senki! Köztudomásu, hogy t. üzletfeleinknek sok millió koronát fizettünk ki eddig és valószinü, hogy az uj 36-ik osztálysorsjátékban is kedvezni fog a szerencse. A május 24-én kezdődő sorsjátékra a sorsjegykészlet kevés, miért is kérjük a n. é. közönséget, hogy a szerencse számokra szóló megrendeléseket postafordultával szíveskedjenek beküldeni «Benkő Bank« Részvénytársaságnak, Budapest, Andrássy-ut 60.

A Kemenesaljai Közg. Hitelbank, mint a Haditermény r.-t. megbizottja, zöldhitel nyujtásával foglalkozik. Az ezen intézetnél jegyzett hadikölcsön-kötvények megérkeztek és azok a hivatalos órák alatt átvehetők.

Gőzfürdő Pápán

urak részére
reggel 6 órától
pénteken, szombaton és vasárnap,

egész nap nyitva.

hölgyek részére
hétfőn
Kádfürdő a hét minden napján használható.

Kemenesaljai Közg. Hitelbank
Részvénytársaság Czelldömölk.

Az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye.
Első Magyar Általános Biztosító Társaság kerületi főügynöksége.

Betéteket elfogadunk: betétkönyvre és folyószámlára.
Kölcsönöket nyujtunk: értékpapirokra.
Folyószámlát nyitunk megfelelő biztositékra.
Váltókat leszámitolunk előnyös kamatlab mellett.
Értekpapirokat és külföldi pénzeket veszünk és eladunk.
Jelzálog-kölcsönöket folyositunk.
Pénzbeszedéseket és kifizetéseket eszközlünk.
Beválltunk szelvényeket, kisorolt értékpapirokat.
Sorsjegyek biztositását árfolyam-veszteség ellen elfogadjuk.
Osztály-sorsjegyeket eladunk.
Megőrzés végett átveszünk mindennemü értékeket.
Óvadék-célokra értékpapirokat biztositék mellett kölcsönzünk.
Elfogadunk: tüz, élet és jég biztositásokat az Első Magy. Ált. Bizt.-társaság részére.
Gazdasági cikkek beszerzését jutányosan eszközöljük.
A Banküzlet körébe tartozó mindennemü megbizást elfogadunk.
Intézetünk kebelében működő »Önsegélyző Hitel-Szövetkezet« kényelmes heti visszafizetésre jutanyos kölcsönöket nyujt.

Hirdetéseket jutányos áron felvesz a KIADÓHIVATAL.

Kiadó: Dinkgreve Nándor.

Mindenki vegye meg
a Nemzet Háza
időreform emléklapját.

Megvételre keresek
egy könnyü 1 lovas kocsit, egy vagy két üléssel.
Cím a KIADÓBAN.

XXXII-ik magyar királyi

jótékonycélu államsorsjáték.

Ezen pénz-sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznu és jótékony célokra fog fordittatni. Ezen sorsjáteknak összesen 14885 nyereménye van, melyeknek összes értéke 475.000 koronára rug készpénzben.

Főnyeremény 200.000 korona készpénzben.

Továbbá:

1 főnyer.	— —	30.000	K készp.	20 nyer.	à 200 K	4.000	K készp.
1 „	— —	20.000	„ „	40 „	„ 150 „	6.000	„ „
1 „	— —	10.000	„ „	100 „	„ 100 „	10.000	„ „
1 „	— —	5.000	„ „	200 „	„ 50 „	10.000	„ „
5 nyer. a	1000 K	5.000	„ „	2500 „	„ 20 „	50.000	„ „
5 „ „	500 „	2.500	„ „	12000 „	„ 10 „	120.000	„ „
10 „ „	250 „	2.500	„ „	14885 nyer	összesen	475.000	K készp.

Huzás visszavonhatatlanul 1916. evi junius hó 15-én.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a magyar kir. lottójövedéki igazgatóságtól Budapesten (Vámpalota) portómentesen küldetnek, ezenkivül kaphatók valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, az összes vasuti állomásokon s a legtobb dohánytőzsdében és váltó-üzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld

A magy. kir. Lottójö[illegible]

„ATLAS"

ASBESTCEMENTPALA

versenyen kivül legkitünőbb minőségü tetőfedő anyag.

Azonnali szállitásra

minden mennyiségben kapható.

Védjegy **Védjegy**

„ATLAS"
Asbestcementpalagyár
Sürgönycim Palatlas Budapest. Részvénytársaság. Telefon: 179—60.
Központi iroda: Budapest, V., Dorottya-u. 6/a. Gyár Budafok.

A Kemenesaljai Takarékpénztár R. T.

mint a IV. hadikölcsön hivatalos aláirási helye **jegyzéseket elfogad** az eredeti feltételek mellett.

Felvilágositásokkal — vidékieknek levélben is — készséggel szolgál az IGAZGATÓSÁG

Nyomatott Dinkgreve Nándor villanyerőre berendezett könyvnyomdájában, Czelldömölk.